

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svake subote ◆ Godišnja preplata 50 din ◆ Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 ◆ Telefon uredništva 30-866 i 26-516, uprave 30-866 ◆ Račun Poštanske štedionice br. 57.686 ◆ Oglasi po ceniku ◆ Rukopisi se ne vraćaju ◆

Beograd, 16 oktobar 1937
God. VIII ◆ Broj 32

Osvećenje novog velebnog Sokolskog doma u Sarajevu

**izvršće se na najsvetlijem način 6 novembra o. g.
u prisustvu zvaničnih i sokolskih predstavnika**

Sarajevsko Sokolsko društvo-Matica, jedno od najstarijih sokolskih društava u Sarajevu, a po starini drugo u Bosni (osn. 1906), stoji pred velikim sokolskim slavljem — pred otvaranjem i osvećenjem svog novog Sokolskog doma Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja.

Odmah iz oslobođenja, kada je sokolska ideja osvojila gradove i seia, poduzeta je akcija kod sarajevskog Sokolskog društva sadanje Matice, da se podigne dom, u kome će se moći razvijati veliki, opsežni i apostolski sokolski rad za grad i selo. Sakupljeno je oko 800.000 Din. od raznih priredaba, darovatelja i t. d. Strašna marsejska tragedija 9. oktobra 1934. g. bolno je odjeknula i u Sarajevu. Tih dana Kr. banska uprava i sarajevska Općina odlučile su, da će se u znak većne uspomene i izahvalnosti najvećem jugoslovenskom vladaru, Kralju-Ujedinitelju, najbolje odužiti na taj način, da se pomogne Sokolstvu i da se podigne kao zadužbina Sokolski dom Kralja Ujedinitelja, što je i izvršeno. Već 9. oktobra 1935. g. izvršeno je polaganje kamena temeljca, u čiji je temelj, pored povelje, uzidan oveči grumen zemlje sa Oplenca.

Sokolski dom trebao je biti svećano otvoren na rođendan Nj. V. Kralja Petra II dne 6. septembra o. g., ali usled tehničkih nepredviđenih radova, to se nije moglo ostvariti. Dom je dovršen i biće svećano otvoren 6. novembra o. g. pre podne, na dan ulaska hrabre srpske vojske u Sarajevo 1918. g. Dom je veličanstvena građevina i spada među najlepše sokolske domove u celoj Jugoslaviji. Građen je u modernom stilu. Velika, moderna i najboljim spravama i instalacijama snabdevana vežbaonica, biće pravo uživanje za tehničare i vežba-

če. Tuševi, svlačionice, sporedne prostorije za vežbe, kancelarije, knjižnice i lepo uređena čitaonica, imaju najmodernejši nameštaj. Svećana dvorana, za akademije, zabave i priredbe, najveća je dvorana u Sarajevu, koja će moći da primi oko 1000 osoba. Dvorana ima veliku pozornicu 15 metara široku i skoro toliko duboku. Osim prostorija za tehničke i prosv. radnike matičnog društva, u domu će biti prostorije Sokolske župe, te za Otsek Ruskog Sokola. Tu je i svećana dvorana za sednici sva u rezbariji. Velika dvorana za bife lepa je i ukusno izrađena. Ima i nekoliko stanova, koji će se izdavati. Dom ima i mnogo nuzprostorija za razne otseke, kino instalaciju, gostinske sobe itd. U domu će biti centralno grejanje, a u manjim prostorijama biće željezne peći.

Novi Sokolski dom u Sarajevu je uistinu veličanstvena građevina, koja bi bila na ponoš i daleko većim centrima. Izgradnja doma, zajedno sa svim instalacijama, spravama i nameštajem, stajaće okruglo oko 5.000.000 dinara.

Dom će biti svećano otvoren, u prisustvu brojnih odličnih predstavnika i gostiju te izaslanika svih naših sokolskih župa, kao što smo već spomenuli, dne 6. novembra o. g. Toga dana sarajevski Sokoli učiće konačno u svoj novi velebni dom, učiće u nj po božno, jer toga dana ne samo da će biti ostvaren njihov davnašnji san, već je za taj istorijski dan vezan dan 6. novembra 1918. kao i tužni spomen na dan 9. oktobra 1934., na Velikog Kralja Ujedinitelja, velikog zaštitnika Sokolstva. I od tada do veka sokolska srca u novome domu još jače će kucati za sveti amanet, misliće čistije zreti i apostolstvom u narod i sela ovekovečiće imena Tirša, Aleksandra I i Petra II.

Rad Sokolstva na opštem podizanju našeg sela

Značajne sokolske priredbe u Gruži

U nedelju dne 10. o. m. održane su u Gruži veoma značajne priredbe seoskih Sokola Sumadije. Toga dana naime otvorena je u Gruži sokolska poljoprivredna i higijenska izložba, zatim izložba ženskih ručnih radova sa sela i daćkih ručnih radova. Osim toga osvećena je i česma, koju su izgradili Sokoli uz pomoć građana, Centralnog higijenskog zavoda i Glavnog odbora Crvenog krsta. Istovremeno izvršene su također i utakmice za najbolje higijensko uređenje seoske kuće, za najbolje odnegovano dete od 1 do 5 godina, za izradenu plansku štalu u ovom godini sa betonskim dubrištem, za higijenski nužnik i za sadnju plemenitih voćaka. Isto tako vršene su utakmice u gradanskim i moralnim vrlinama, na primer ko nikada nije pio alkohol, ko je u ovom godini činio dobra i plemenita dela, ko se nikada u životu nije kockao itd.

Ove narodne i sokolske svečanosti u Gruži otpočele su toga dana pre podne osvećenjem nove česme. Svečanosti su prisustvovali mnogi zvanični predstavnici: izaslanik bana Dunavske banovine g. Hranislav Jovanović, banski savetnik; sreski načelnik g. Milorad Antonijević; izaslanik Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije i Centralnog hi-

gijenskog zavoda brat dr. Milorad Drađić, izaslanice Kola srpskih sestara g-dja Leposava Rajevac i g-dja Dara Kvadranti, sokolskih društava i ženskog društva iz Kragujevca, Sokoli iz Kragujevca i gružanskih sela kao i vrlo mnogo seljaka iz svih okolnih sela.

Posle osvećenja česme održao je govor g. Luković, sveštenik iz sela Pajševića, ističući rodoljubivi rad Sokola na opštem podizanju naroda. Zatim je u ime gružanskih Sokola govorio brat Jovan Hadžić, učitelj i starešina Sokolske čete u Gruži, i predao česmu na čuvanje g. Jeremiji Jeremiću, predsedniku opštine.

Nakon osvećenja česme krenula je zatim velika povorka Sokola i naroda na celu sa sokolskim zastavama i sokolskom glazbom do gružanske škole, u kojoj je bila priređena poljoprivredna, pčelarska i higijenska izložba.

Pred školom, u prisustvu mnogobrojnog naroda iz svih okolnih gružanskih i drugih šumadijskih sela, održao je kratak govor starešina Sokolske čete u Gruži, brat Jovan Hadžić, a zatim je predstavnik Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije brat dr. Milorad Drađić govorio o značaju sokolskog rada u vezi sa priredenim poljoprivrednim,

higijenskim i drugim izložbama i ukratko izložio ideju Sokolstva kao ideju slobode, opštег narodnog napretka i kao pokret koji ovakvim radom daje punu sadržinu ideji jugoslovenskog narodnog jedinstva. Posle je govorio brat Drag. Milosavljević, učitelj iz sela Leskova, koji se zahvalio svoj braći Sokolima, koji su doprineli izvođenju ovih značajnih i veoma korisnih sokolskih priredaba.

Nakon toga otvorene su izložbe: poljoprivredna, pčelarska, ženskih ručnih radova i higijenska. Na izložbi domaće radinosti učestvovala je i Ženska zatativska škola iz Kragujevca.

Posle otvorenja izložbe održano je takmičenje članova sokolskih četa u skakanju, bacanju kamena, trčanju, vučenju konopa itd. Održano je također i takmičenje daka i dakinja.

Na ovoj sokolskoj poljoprivrednoj izložbi učestvovalo je 120 izlagača sa 500 raznih proizvoda. U izložbi domaćih radinosti učestvovalo je 23 izlagača sa 80 izloženih predmeta. Na poljoprivrednoj izložbi dodeljeno je 125 nagrada a na izložbi domaće radinosti 15 nagrada, i to u poljoprivrednim spravama, knjigama i diplomama.

Odredeni žiri utvrdio je pored ostalog, da je u ovoj godini najveći broj plemenitih voćaka (200 komada) zasadio član Sokolske čete u Lipnici brat Živan Mitrović. Od seljaka-Sokola najbolje su uredili svoje kuće u higijenskom pogledu seljaci-Sokoli braća: Vladimir Stašević iz Čestina. Radivoje Ilić iz Lipnice i Kosta Paunović iz Gruževe.

U vodenju trezvenog života naročito se odlikovao član Sokolske čete Grabovac brat Mika Simović iz Grabovca, koji ni na svojoj svadbi nije dozvolio da se toči alkoholno piće. Na sličan način odlikovala su se braća: Milorad Vlajić, obučarski radnik iz Gruže, i Voja Simović, seljak iz Grabovca.

Žiri za ocenjivanje moralnih osobina našao je, da je u ovoj godini najviše dobrih dela učinio brat Miloš Zlatić, trgovac iz Gruže. Ovu odluku pozdravili su svi seljaci. Ocenjivanjem moralnih i gradanskih vrlina Sokoli su hteli da pokažu, kako u narodu postoji visoki stepen socijalnog osećanja i određeni narodni sud za ove vrline.

Pregledom male dece utvrđeno je, da je najbolje odnegovano trogodišnje dete Danice Živadinović iz gružanskog sela Vitkovca. Pri ocenjivanju koje seoske devojke imaju najlepšu narodnu nošnju u smislu domaće, lične devojačke radinosti i u primeni narodnih vezova nađeno je da se prvo ističu seoske Sokolice: Angelina Ilić, Mica i Ružica Majstorović iz Lipnice te Milica Vučadić iz Divostina.

U pogledu narodne telesne snage i okretnosti veoma su zanimljivi rezultati takmičenja u raznim telesnim vežbama. Tako, između ostalog, u skokovima u visinu prvu nagradu dobio je Momčilo Kareljić iz Gruže (skoci 1 m i 40 cm); drugu Đorđe Janković iz Gruže (1 m i 35 cm) i treću Petar Radaković iz Pajševića (1 m i 30 cm). U trčanju na 300 m prvu nagradu dobio je Petar Radaković iz sela Pajševića, drugu Milan Kareljić iz Gruže. U bacanju kugle od 7.25 kilograma prvu nagradu dobio je Petar Radaković iz Pajševića (bacio 11 m i 30 cm); drugu Mihailo Kalušević (9 m i 90 cm) i treću Milutin Banković (9 m i 8 cm).

Ove priredbe u Gruži završene su prikazivanjem popularno-zdravstvenog filma o boginjama, koji je prikazivala i tumačila dr. Desanka Milosavljević.

Takmičenje u odbojci za slovensko prvenstvo

Ovogodišnje takmičenje u odbojci za prvenstvo Saveza slovenskog Sokolstva održano je u nedelju 10. o. m. u Sofiji. U ovom takmičenju učestvovali su naši Sokoli sa vrstom članova i članica iz Maribora, češkoslovački Sokoli sa vrstom članova društva Plzenj V i vrstom članica društva Plzenj I te izabrane vrste članova i članica bugarskih Junaka.

Ovo takmičenje pokazalo je veliku premoć Čehoslovaka u ovoj igri, koji su sa muškom i ženskom vrstom osvojili prvo mesto. Češkoslovački Sokoli su pobedili jugoslovenske sa 2:0 (15:6 i 15:4), a bugarske Junake sa 2:0 (15:5 i 15:3) i tako su osvojili pehar bugarskog ministra narodne prosvete. U borbi za drugo i treće mesto su jugoslovenski Sokoli podlegli Junacima sa 1:2 (13:15, 15:12 i 15:17), premda su protiv Čehoslovaka postigli bolji rezultat nego Junaci. Češkoslovačke Sokolice, koje su za svoju pobedu dobile pehar grada Sofije, postigle su sa našim Sokolicama rezultat 2:0 (15:4 i 15:3), a sa bugarskim Junakinjama 2:0 (15:0 i 15:4). U borbi za drugo mesto naše su Sokolice premoćno pobedile Junakinje sa 2:0 (15:7 i 15:3).

Kao sudije su fungirali za SKJ br. Mačus i br. Pavić, za COS br. Opravil i s. Pruhova, a za Junake br. Ivančić i br. Poplodovski. Takmičenje je pobudilo u Sofiji veliko interesovanje, što nam dokazuje veliki broj publike, oko 3.000 gledalaca, koji su došli da vide ovu priredbu.

Jeste li poslali

preplatu

za

Sokolski

glasnik?

Čitatje

í šíříte

sokolsku štampu!

Zagrebačko Sokolstvo odalo je dostoju poštu Kralju Mučeniku

U nedelju 10 o. m. sva zagrebačka sokolska društva okupila su se u 10 sati u Sokolskom domu u Klaićevoj ulici. Velika dvorana za čas se napunila. Pred pozornicom bila je postavljena na povišenom postolju bista Kralja Mučenika, okružena palmama i gorućim svećnjacima, dok je sama dvorana bila dostoјno dekorirana crnim draperijama. Tačno u 10.30 sati unete su sokolske zastave, u kom je času glazba zasvirala sokolski pozdrav. Komemoracija je započela kratkim, ganutljivim govorom starešine župe brata dr-a Gavrančića, u kome je naglasio, da će Sokoli ostati uvek verni čuvare državnog i narodnog jedinstva i tako odužiti se uspomeni Velikoga Kralja Mučenika i Njegovim poslednjim rečima „Čuvajte Jugoslaviju“. Na koncu je brat starešina pozvao braću i sestre da se zato okupe oko Prestolja Njegovoga Sina Kralja Petra II i da s Njim produže delo Velikoga Kralja. Reči brata starešine bile su burno popraćene usklicima „Čuvaćemo Jugoslaviju“, nakon čega je otvorjana državna himna.

Zatim je poduzim govorom komemorirao uspomenu Velikog Kralja župski prosvetar brat Džamonja. Njegov govor izazvao je mnogo suzu na oku, a ujedno oduševljenje u srcu, da pod okriljem Kralja Petra II očuvamo Jugoslaviju od razjedinjenja, da tako otkupimo dug prema žrtvama koje su pale za njeno stvaranje, među kojima je najveća žrtva bila Kralj Ujedinitelj. Brat Džamonja završio je svoj govor poklicom: Slava Kralju Mučeniku! Živio Kralj Petar II! Živila Jugoslavija!

Uz tiho pjevanje sledila je recitacija pesme Danka Andelinovića „Mrtvome Kralju“, koja je duboko potresla sve prisutne.

Zatim se svršala ogromna povorka, koja je dostojanstveno prošla glavnim zagrebačkim ulicama do glavnog kolodvora. Iza zastava nošen je lovov venac sa trobojnom vrpcom i natpisom: „Kralju Mučeniku — zagrebačko Sokolstvo“. Masa sveta promatrala je ovu uzornu povorku. Pred kolodvorom bila je također velika masa sveta. Tu su bili i brojni predstavnici civilnih i vojnih vlasti sa generalom bratom Vlad. Kostićem, kao i predstavnici jugoslovenskih društava.

Glazba je otvirala tužaljku „Deveti oktobar 1934“, a zatim je, položivši venac, održao govor starešina župe br. dr. Oton Gavrančić, koji je među ostalim rekao:

— Zločin u Marselju užasnuo je ceo jugoslovenski narod, koji je u svom bolu zadrhtao od strahovita udarca. Pao je u dalekoj zemlji, koju je obuhvaćao najvišem ljudstvu. On, naš Viteški Kralj, naš umni Voda, ljubljeni Otac domovine. Na svom poslednjem putu ovde je otpočinuo da primi počasti svoga Zagreba. Još su nam pred očima one nebrojene tisuće, koje su u dubokoj tuzi kroz celu hladnu noć prolazile pokraj Njegova krovčega da se od Njega oproste. Taj iskreni i nenameteni izraz poštovanja koje je poticalo iz dubine duše, mogao je dati samo narod koji je iskreno voleo svoga Velikana. Oni koji su slali ubice, mislili su da će

gađajući Njega uništiti Jugoslaviju; to im je bio račun. Međutim On je bolje poznavao svoj narod i bolje prozirao u budućnost kad je rekao: „Znam što mi se može svakog časa desiti. Na to moramo biti spremni. Ali se varaju kada misle, da će ako pogode mene, pogoditi Jugoslaviju. I ja sam tek čovek, a Jugoslaviju su gradili pre mene, pa će biti samo još jača, ako i Ja za nju padnem!“ Mi Sokoli pamtim i ove Njegove reči: „Narodno jedinstvo i državna celina ne mogu nikada biti predmetom nikakovih pogodažanja. Oni moraju biti uvek iznad našeg dnevнog života i iznad svih posebnih interesa“. Mi smo Sokoli položili zavet državnom i narodnom jedinstvu, jer ga smatramo jedinim jamstvom za svetu i naprednu budućnost jugoslovenskog naroda. Taj zavet nije prazna reč, nego muška odluka i mi zato primamo sve posledice. Došlo je vreme da se svi setimo zadate reči i da je ispunimo. Složimo se, braćo i sestre, u snažne sokolske redove! Svaki brat na svoje mesto! Blijmo i radimo! Mi predstavljamo Jugoslaviju, mladu, svežu i poletnu i nećemo nikada i nikome ni pod kakvu cenu dozvoliti da rušilačkim radom ugrožava temelje ove zemlje, koja je osnovana na katakombara žrtava i rekama krvi. Mi smo opet danas prošli ulicama Zagreba da javno izrazimo svoju vernošću narodnom i državnom jedinstvu i došli smo ovamo da puni odanosti prema svome Kralju položimo venac na ovom posvećenom mestu.

Slava Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju! —

Masa sokolske braće i sestara kao i naroda uskljuna je tada „Slava!“ Posle toga je Sokolstvo ponovo u povorci krenulo ulicom Kraljice Marije do Sokolskog doma, gde je prodefilovalo ispred starešinstva i sokolskih zastava, te se mirno i dostojanstveno vratio u svoje jedinice i razisko. A bio je već prešao 1 sat po podne.

Treba napomenuti, da je ujutro pre dolaska u Sokolski dom, u svim zagrebačkim sokolskim društima obavljen prikupljanje dobrotoljnih priloga za socijalni fond Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja.

IZ SLOVENSKOG SOKOLSTVA

70-GODIŠNICA DR. PRSEMISLA SAMALA

Kancelar predsednika Češkoslovačke Republike i dugogodišnji primator grada Praga dr. Prsemisl Šamal slavio je 4 o. m. svoju 70-godišnjicu. Za vreme rata dr. Šamal bio je na čelu unutrašnjeg otpora protiv Austro-Ugarske i kao član Mafije najintimniji saradnik Masarića i Beneša. U to vreme bio je i u tesnim prijateljskim odnosima sa prvacima našeg dela naroda pod Austro-Ugarskom Monarhijom te je učestvovao u organizaciji zajedničke akcije, koja je dovela do konačne pobede i stvaranja nacionalnih slovenskih država.

Brat dr. Prsemisl Šamal je član Pragškog Sokola od god. 1892 i uvek je jasno priznavao svoje pripadništvo Tirševom sokolskom bratstvu.

Sokolskom bratu, velikom borcu za slobodu i velikom prijatelju našeg naroda dr. Prsemisl Šamalu i jugoslovensko Sokolstvo pridružuje prigodom njegovog jubileja svoje najiskrenije čestitke uz najlepše želje.

POMEN PRASKOG SOKOLSTVA T. G. MASARIKU

U subotu 9 o. m. održan je u Pragu u velikoj sali Luceerne pomen Prezidentu-Osloboditelju Masariku. Osim velikog broja Sokolstva, pomenu su prisustvovali također i predstavnici vlasti te oficiri i narednici 28 peš. puka Tirša i Fingera. Starešina COS br. dr. St. Bukovski predao je posle kratkog uvodnog govora reč prosvetaru COS br. A. Krejčiju, koji je održao predavanje o Masariku i o njegovom odnosu prema Sokolstvu. Ostale tačke programa izveli su orkestar Sokola Prag VII i udruženi pevački zborovi praskih sokolskih društava.

IZLOŽBA „MASARIK SOKOLSTVO“

COS priredila je izložbu „Masarik i Sokolstvo“, koja je bila otvorena u nedelju 10 o. m. u Pragu u Tirševom domu. Izložba je stalna i biće otvorena nedeljom pre podne.

IZMENA NARASTAJA COS I SKJ

Socijalni odbor COS priprema predlog za izmenu siromašnog sokolskog naraštaja COS i SKJ za vreme školskih ferija. Nadati se je da će ova lepa zamisao, o kojoj je bilo govora više puta, uskoro biti konačno i ostvarena. Ovim bi se mnogo doprinelo međusobnom upoznavanju, a velike koristi od toga imali bi i naraštaji već od učenja drugog slovenskog jezika.

X svesokolski slet u Pragu 1938

PITANJE PRENOŠA GLAZBE I KO- MANDE NA SLETISTU

Strahovski stadion u Pragu po svojoj veličini pretstavlja ujedno i veliki problem u pogledu, kako da se na tom ogromnom prostoru uspešno reši prenos glazbe i komande za vežbače. S tim pitanjem već se duže vremena bave razni otisci sletskog odbora. Radi se naime naročito o tome, kako da se postigne što bolji prenos glazbene pratnje za proste vežbe. Nije naime to nimalo lak zadatak da se izvede tako, da bi glazbenu pratnju istovremeno čuli svi vežbači. Što se pak tiče prenosa komande i raznih uputstava vežbačima, studira se da bi se to udesilo tako, da ne čuje publika. Ne sumnjamo da će stoga i ovaj slet doneti u tome pogledu koji interesantni tehnički novum.

Zimske sletske igre održaće se od 6 do 13 februara 1938 u Visokim Tatrama. Na ovim igrama biće održana takmičenja Saveza slovenskog Sokolstva. Češkoslovačko ministarstvo pošta i telegrafa izdaje ovom prilikom posebne marke sa slikom Visokih Tatara i sa napisom: „Zimske igre — X svesokolski slet“.

VI kongres saveza slovenskih lekar na kojem će učestvovati lekari iz Jugoslavije, Češkoslovačke, Poljske i Bugarske, biće održan od 24 do 27 juna 1938 u Pragu, tako da će učesnici ovog kongresa imati mogućnosti da prisustvuju i svesokolskom sletu.

Tri ekspedicije iz Amerike dolaze na svesokolski slet u Prag. Prva odlazi već 11 maja 1938, druga 2 juna, a treća 22 juna.

Fersterov zbor „Sokole“. Nestor češkoslovačkih komponista i predsednik Češke akademije nauka i umetnosti, maestro Jos. Boh. Ferster, komponovao je na pesmu „Sokole!“ od br. V. Martinka iz Ostrave glazbu za muški zbor. Ferster, koji se opšte priznaje kao klasičar za kompozicije pevačkih zborova, poklonio je ovaj svoj rad Češkoslovačkoj obci sokolskoj za X svesokolski slet. Sletski glazbeni odbor izabrao je ovu kompoziciju, kao obveznu, za takmičenja muških zborova višeg odelenja,

koja će biti održana prigodom sleta u Pragu.

Sletska zvezdasta vožnja. Liga motociklista i automobilski klub Češkoslovačke Republike zamolili su ČOS da da svoj pristanak za održanje međunarodne automobiličke i motociklističke zvezdaste vožnje u Prag prigodom idućeg sleta, kao što je to bilo uspešno izvedeno i prigodom poslednjeg sleta 1932. Ova priredba biće odlična propaganda za slet i bez sumnje poveća broj sletskih posjetioca.

Telesno vaspitanje u svetu

Svedani u Bukureštu

Početkom ovog meseca stigla je u Bukurešt delegacija središnjeg gimnastičkog instituta u Štokholmu. Delegacija je gost narodne akademije za fizičko vaspitanje u Bukureštu, a došla je u Rumuniju da studira fizičko vaspitanje na rumunskim školama, u vojski i u društvenim. Direktor akademije u Bukureštu prof. dr. Onicescu izjavio je, da će rumunска visoka škola prirediti nekoliko nastupa, da gostima pokaže, kako se sprovodi fizičko vaspitanje u Rumuniji.

Gimnastička takmičenja za prvenstvo Italije

Ovogodišnje gimnastičko takmičenje za prvenstvo Italije održano je u Turinu. U ovom takmičenju, koje je bilo priredeno kao desetoboj, pobedio je Duljelmeti sa 7.759 bodova, koji je dobio nagradu italijanskog kralja. Drugi je bio Neri sa 7.320, a treći Kapuco sa 7.150 bodova.

Ostup predsednika francuskih gimnastičara g. C. Vašmara.

Predsednik Unije francuskih gimnastičkih društava g. Ciril Vašmar odlučio je da ostupi iduće godine u julu, posle federalnih svečanosti u Kompjenu. Njegov naslednik biće verovatno Lekok. Lekok.

Fizičko vaspitanje na nemačkim školama

Nemački ministar prosvete izdao je naredbu, kojom se gimnastika potpuno izjednačuje sa drugim školskim predmetima. Ovom naredbom nadalje određuje se za fizičko vaspitanje u školama pet sati sedmično, dok je pre za taj predmet bilo određeno dva sata. Na svedodžbama biće u posebnim rubrikama ocene uspeha učenika u lakoj atletici, gimnastici, plivanju, igrama i u boksu. Kod ocene karaktera čaka biće u budućem merodavan predlog profesora gimnastike. Fizičko vaspitanje u školama provodiće se po sledećem principu: učenici od 6 do 10 godina izviđaće igre, od 10 do 14 godina vežbe spretnosti i plivanja, a od 14 godina dalje vežbe za jačanje snage, otpornosti, takmičarske igre i boks.

Sokolska izložba poljoprivrednih proizvoda i narodnih rukotvorina u Tesliću

Dne 3 o. m. priredilo je Sokolsko društvo Teslić sa svojim članstvom iz Sokolskih četa: Buletić, Barići, Žarkovića, Čečava i Pribinić izložbu poljoprivrednih proizvoda i narodnih rukotvorina.

Najbolje sokolske čete za izložene poljoprivredne proizvode dobole su po jednu poljoprivrednu spravu, a pojedini članovi i članice četa za narodne rukotvorine dobili su novčane nagrade.

Iako su u ovoj godini usled stalnih kiša stradali svi usevi, ipak se na izložbi moglo videti vrlo lepi primerak poljoprivrednih proizvoda. Kućna rukotvorina bila je također zastupana s mnogim lepim predmetima, a naročito je upadao u oči naš narodni vez, izvezan na košuljama i maramama, koje nose žene i devojke sela ovih krajeva. Bila je izložena i jedna ženska košulja iz najobičnije seoske kuće s veoma lepim narodnim vezom, napravljena pre 85 godina, a još i danas potpuno očuvana.

Za ovu izložbu je vladalo veliko zanimanje, te je istu posetilo nekoliko stotina građana i seljaka, čime je izložba postigla pun moralni uspeh.

Takmičenje u prostim granama članova i naraštaja Sokolske župe Bjelovar

Dne 19. septembra o. g. održano je u Bjelovaru župsko takmičenje u prostim granama članstva i naraštaja Sokolske župe Bjelovar kao i takmičenje muškog naraštaja u odbojci. U takmičenju je učestvovalo 28 naraštajaca i 9 članova, svega 37 takmičara, i to iz društava: Bjelovar, Grubišno Polje, Koprivnica i Virovitica.

U odbojci nastupile su 3 vrste muškog naraštaja iz društava: Bjelovar, Koprivnica i Virovitica.

Jedan deo takmičenja održan je na sportskom stadijonu, a drugi kao i takmičenje u odbojci na letnjem vežbalištu domaćeg društva.

Opšte župsko takmičenje Sokolske župe Bjelovar održano je meseca juna u Bjelovaru i Grubišnom Polju i na tim takmičenjima nastupilo je 44 vrste takmičara i takmičarki. Pribrojimo li ovom broju i takmičare sa takmičenja u prostim granama vidimo, da se je u 1937 godini ukupno takmicio 391 takmičar i takmičarka iz 7 društava i 5 četa. Ovogodišnja takmičenja bila su brojčano slabija od prošlogodišnjih, a naročito moramo istaći, da u ovogodišnjim takmičenjima u prostim granama nije sudjeloval ženski naraštaj iako ga imade po jedinicama i te kako dobrog i sposobnog za takmičenje. Ali i nakon tako malog broja takmičara ne smje se nikako zapustiti priređivanje tih takmičenja, jer se je nadati, da će jednom jedinice shvatiti svoje dužnosti i slati svoje članstvo i naraštaj na takmičenja, bilo ona opšta ili u prostim granama.

Na ovim takmičenjima postignuti su sledeći uspesi:

1) muški naraštaj:

trčanje na 60 m — 11 takmičara: 1) Franc Pučko (Virovitica), 7,3/10 sek; 2) Miloš Omčikus (Bjelovar), 7,5; 3) Gustav Perl (Bjelovar), 8 sek;

trčanje na 100 m — 5 takmičara: 1) Ranko Radujković (Bjelovar), 11,9/10 sek; 2) Zvonimir Grandić (Virovitica), 12,4; 3) Dragutin Kovač (Virovitica), 12,5/10 sek;

skok u vis — 8 takmičara: 1) Franc Pučko (Virovitica), 155 cm; 2) Dragutin Kovač (Virovitica), 150 cm; Dušan Jančarević (Bjelovar), 145 cm;

skok u dalj — 10 takmičara: 1) Ranko Radujković (Bjelovar), 581 cm; 2) Miloš Omčikus (Bjelovar), 556 cm; 3) Franc Pučko (Virovitica), 552 cm;

bacanje kugle 5 kg: 1) Franc Pučko (Virovitica), 11,48 m; 2) Danko Đurić (Virovitica), 10,87 m; 3) Ranko Radujković (Bjelovar), 10,16 m;

bacanje diskasa 11/2 kg: 1) Franc Pučko (Virovitica), 30,15 m; 2) Mladen Damjan (Koprivnica), 25,56 m; 3) Grandić Zvonimir (Virovitica), 25,20 m;

bacanje kopljia: 1) Franc Pučko (Virovitica), 38,57 m; 2) Zvonimir Grandić (Virovitica), 33,10 m; 3) Milan Borčić (Bjelovar), 30,40 m;

odbojka: 1) Bjelovar, 2) Virovitica, 3) Koprivnica; rezultati: Bjelovar-Virovitica 2:1 (15:11, 2:15 i 15:11); Bjelovar-Koprivnica 2:0 (15:2 i 15:11); Virovitica-Koprivnica 2:0 (nisu igrali).

2) članovi:

trčanje na 100 m — 2 takmičara: 1) Ivan Sušanj (Bjelovar), 12 sek; 2) Milan Kuprešanin (Virovitica), 12,5 sek;

skok u vis — 5 takmičara: 1) Stjepan Livančić (Virovitica), 145 cm; 2) Krešo Herceg (Koprivnica), Milan Kuprešanin (Virovitica) i Đoko Osmokrović (Bjelovar), svi sa 140 cm; 3) Branko Gvoždić (Bjelovar), 135 cm;

skok u dalj — 4 takmičara: 1) Ivan Sušanj (Bjelovar), 568 cm; 2) Milan Kuprešanin (Virovitica), 534 cm; 3) Đoko Osmokrović (Bjelovar), 530 cm;

bacanje kugle 7,25 kg — 4 takmičara:

1) Milan Kuprešanin (Virovitica), 11,14 m; 2) Stjepan Livančić (Virovitica), 9,25 m; 3) Đoko Osmokrović (Bjelovar), 9,17 m;

bacanje granate — 4 takmičara: 1)

Milan Kuprešanin (Virovitica), 42,50 m; 2) Đoko Osmokrović (Bjelovar), 35,05 m; 3) Miloš Vučelja (Grubišno Polje), 32,75 m;

bacanje diskasa 2 kg — 3 takmičara:

1) Miloš Vučelja (Grubišno Polje), 28 m; 2) Milan Kuprešanin (Virovitica), 27,75 m; 3) Đoko Osmokrović (Bjelovar), 21,30 m;

bacanje kopljia — 5 takmičara: 1)

Milan Kuprešanin (Virovitica), 39 m; 2) Miloš Vučelja (Grubišno Polje), 34,15 m; 3) Milenko Fridrih (Koprivnica), 32,40 m. — K. S.

Praznik sokolske dece Murskega okrožja v Ljutomeru

Da je prišel u naše sokolske edinice nov elan delavnosti in borbenosti, so pokazali vsi nastopi edinic Murskega okrožja.

Kot zaključek letošnjih nastopov je bil v Ljutomeru v nedeljo 26. septembra mladinski dan sokolske dece Murskega okrožja. Da, tudi sokolska deca, ki se jo danes na vseh potih ustavlja, da zapusti sokolske telovadnice, je z veseljem pričakovala tega dne, da počaže javnosti in vsem, ki hočejo danes ovirati sokolski razmah, da zna ceniti vzvijeno sokolsko idejo, sokolsko delavnost in disciplino ter da pogumno brez strahu koraka za svojim vzvijenim sokolskim bratom, Nj. Vel. Kraljem Petrom II. Ta zavest je prgnala naše najmlajše sokoličice in sokoličice iz oddaljenih krajev naših edinic v Ljutomer ob najslabših cestah, ki so deloma pod vodo radi velike povodnji. Po končanih mašah se je začela na letnem telovadništu Ljutomerskega Sokola zbirati ta mlada sokolska armada, da je kar mrgele v močnem rdečem valovju.

Ponosna deca na svoj dan in spominski trak je korajno izvršila predpisane tekme ter ob prepevanju nacionalnih

pesmi postrojila v mogočno armado, ki je krenila v povorki z godbo na čelu po mestu. Ponosno je korakala ta naša mlada vojska z državnimi zastavicami v rokah, razdeljena v tri vode moške dece in tri vode ženske dece, vsak vod z veliko državno zastavo na čelu, ki jo je narodno občinstvo navdušeno pozdravljalo in obispavalo z cvetjem. Navdušena deca, saj je bil nedeljski dan izredno lep, je ob sviranju narodnih koračnic vzlilikala kralju in Jugoslaviji.

Po uspeli povorki, kjer je sodelovalo nad 350 sokolske dece, so bili razglaseni uspehi tekem. Po dosegljivih točkah je bil vrstni red posameznih edinic moške dece višjega oddelka sledenči: 1. Ljutomer, 2. Sv. Jurij, 3. Radgona; nižji oddelek: 1. Štrigova, 2. Ljutomer, 3. Veržej, 4. Radgona. Ženska deca, višji oddelek: 1. Ljutomer, 2. Radgona; nižji oddelek: 1. Ljutomer, 2. Veržej.

Po razglasitvi rezultatov je sledil nastop, kjer je deca izvedla ob spremljaju mestne godbe dve proste vaji pod vodstvom okrožnega načelnika br. Stojanija. Vaji sta bile prav lepo izvedeni, naši malčki pa za njih izvedbo toplo nagrajeni. Po nastopu je bil v Sokolskem domu predvajan zvočni film „Jančko in Metka“ v češkem izvoru, kjer je bila dana prilika našim malim, da so videli tudi to novost, nakar so se vseh lici pod vodstvom svojih marljivih vodnikov vrnili na svoje domove, lepa sokolska svečanost pa jim bo neizbrisven spomin in spodbuda k nadaljnemu delu. Deča! Le naprej brez strahu! Zdravo! — J. B.

Iz naših župa

Sokolsko društvo Mandalina. Dne 6. o. m. održao je starešina našeg društva brat Ante Vlahović predavanje o vršenju sokolskih dužnosti i potrebi nesebičnog i požrtvovnog rada za užgoj i prosvetu naroda. Predavanje je bilo brojno posećeno i saslušano sa zanimanjem.

Dne 9. o. m. Sokoli i nacionalno orijentisani meštani obnovili su s najdubljim pjetetom uspomenu na strašnu marsejsku tragediju, na mučeničku smrt našeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Nutarnjim i vanjskim načinom izrazili su Mandalinjani svoju bol i duboku žalost nad nenadoknadivim gubitkom. Na kućama bile su izveštene zastave sa florom i na pola stega ili crnina. U 8.30 sati održana je misa, a u 9 sati pomen blagopokojnom Kralju, kojem su prisustvovali predstavnici vlasti, Sokoli, nastavnici sa školskim decom i mnogo naroda. Na odru sred crkve bila je postavljena slika Kralja Mučenika, okićena zelenilom i cvećem.

U Sokolskem domu Sokoli su održali u 10 sati žalobnu sednicu, kojoj je prisustvovalo i mnogo naroda. Lepo i opširno predavanje o Kralju Aleksandru održao je starešina društva brat A. Vlahović, koji se na svršetku svog govora setio našeg mlađog Kralja Petra II i preporučio braći izvršenje obaveza preuzetih zavetom za vreme Sokolske Petrove petoljetke. Osim toga izvedena je i deklamacija „Mrtvom Kralju“, i na koncu otpevana državna himna i „Hej Sloveni“.

Sokolsko društvo Goražda. Dne 10. o. m. naše društvo je održalo žalobnu sed-

nicu u spomen trogodišnjice mučeničke smrti Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Ovoj sednici prisustvovali su uz sokolsko članstvo i predstavnici ostalih mesnih društava i udruženja, kao i oficiri 3. dačkog bataljona na čelu sa komandantom majorom bratom Božidarom Živkovićem. Komemoraciju je otvorio starešina društva brat B. Tanasković s nekoliko toplih prigodnih reči, a zatim je zamenik prosvetara brat Momir Jović održao opširan govor o životu i radu blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Konacnjegova govor bio je popraćen usklicima „Slava Kralju Mučeniku!“ i „Živo je i posebni odbor.“

Prednjački tečaj Sok. društva Skoplje II — Hanrijevo. Naše Sokolsko društvo održalo je od 1—18. septembra o. g. svoj prvi prednjački tečaj. U tečaju se radilo po 6 časova dnevno, a svega održana su 102 časa. Rad je počinjao u 14 i završavao se u 20 časova. Posle trećeg časa uvek je tečajima i tečajima davana užina.

Na tečaju je predavano i pokazivano 17 raznih predmeta. Načelnik, brat inž. Vojislav M. Pajić, predavao je ove predmete: Podela Tirševog sustava 4 časa, strojevne vežbe 4, vežbe na spravama 14, opis sprava i vežbanja 2, Sokolska metodika 4, uzorni časovi vežbanja 4; svega 32 časa. Načelnica, sestra Jovanka V. Pajić, predavala je: proste vežbe 14, vežbe sa spravama 5, telovežbne igre 4, uzorne časove vežbanja 5; svega 28 časova. Zamenik načelnika, brat Petar Trajković, predavao je: proste grane 10, skupine i različnosti 4, borilačke vežbe 2, uzorni časovi vežbanja 4; svega 20 časova. Prosvetar i tajnik, brat Radovan Jovanović, predavao je: sokolska misao 2, sokolske javne priredbe 1, sokolska organizacija 4, istorija Sokolstva 3, poznavanje čovečjeg tela 8, uzorni časovi vežbanja 4; svega 22 časa.

Tečaj, koji je prošao u potpunoj ožiljnosti i u dostojanstvenom sokolskom radu, pohađalo je 6 braće i 9 sestara, od kojih 7 naraštajki.

Tečajci i tečajke pokazali su i održali za sve vreme tečaja odlično vladanje, polovalnu vrednoću, napregnutu pažnju, pravu sokolsku svest. Naročito se mora istaći požrtvovanje članova. Oni su na časove dolazili pravo iz željezničke ložionice, gde su do tole proveli 8 neprekidnih časova na radu, da odmah zatim još 6 časova uzastopice nastave telovježbne igre 4, uzorne časove vežbanja 5; svega 28 časova. Zamenik načelnika, brat Petar Trajković, predavao je: proste grane 10, skupine i različnosti 4, borilačke vežbe 2, uzorni časovi vežbanja 4; svega 20 časova. Prosvetar i tajnik, brat Radovan Jovanović, predavao je: sokolska misao 2, sokolske javne priredbe 1, sokolska organizacija 4, istorija Sokolstva 3, poznavanje čovečjeg tela 8, uzorni časovi vežbanja 4; svega 22 časa.

Tečaj je svečano završen u nedelju 19. septembra pre podne. Brat Pajić je kao načelnik društva i vođa tečaja održao pred vrstom tečajaca i tečajki lep sokolski govor. Posle toga podelio je braći uverenja o pohađanju tečaja, a sestra Pajić, kao načelnica društva ista takva uverenja podelila je sestrama.

U subotu 9. o. m. održali smo u našem društvu komemoraciju Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, na treću obletnicu Njegove mučeničke smrti. U isto vreme obavili smo i kome-

Prednjački tečaj Sokolskog društva Skoplje II — Hanrijevo

Bogičević „Priručnik“ rasprodan

IV izdanje „Priručnika“ za sokolske prednjake, potpuno je rasprodano, te se više ne može dobiti ni kod izdavača ni kod štamara.

Sva ona braća, bratska društva i čete, koji su u svoje vreme primili „Priručnik“ otvoreno, ne trebaju ga plaćati.

Vojislav Bogičević
Tuzla

TVORNICE GIMNASTIČKIH — SPRAVA — J. ORAŽEM Ribnica na Dolenjskem

DEKLAMACIJA: V. ČEPAK

moraciju upokojenog Tomaša G. Masarika, oslobodioča češkoslovačkog naroda.

Komemorativnu sednicu otvorio je u 10 časova pre podne starešina brat Živan Đ. Petrović, koji je zatim održao predavanje o životu, radu i zaslugama Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Posle njega održao je predavanje o Tomašu G. Masariku prosvetar, brat Radovan Jovanović i osvrnuo se na njegov život i rad.

Plemenit utisak na sve učesnike komemoracije učinila je i lepa dekoracija likova Kralja Ujedinitelja i Prezidenta Oslobođioča, koji su bili postavljeni na stolu zastrvenom lepim cilimom, obvijeni crnim platnom, a svuda oko njih je bilo složeno raznobojno jesenje cveće i ruže. U sredini između likova gorelo je kandilo.

Tako smo i ovoga puta izvršili svoju sokolsku dužnost. Osrvnuli smo se nazad u prošlost i videli smo šta su radili i činili, kako su za narodne ideale živeli i stradali veliki naši Pokonjici, čiju smo uspomenu obnovili u sećanju, pa smo u tome našli potstrelka i ohrabrenja da i mi za narodne ideale živimo i da se za njih borimo. Ići ćemo po Njihovim stopama i radićemo ugledanjem na Njih! — R. J.

Sokolsko društvo Vinkovci. 6. septembra o. g. navršila se je prva godišnjica od proglašenja Sokolske Petrove petoletnice, pa je ovogodišnja prosлавa rodendana uzvišenog Starešine jugoslovenskog Sokolstva — Njegovog Veličanstva Kralja Petra II — imala naročiti značaj.

Zavetnica Sokolskog društva Vinkovci — osam zadatka, među kojima je glavni i najteži izgradnja društvenog doma i vežbališta, — i prva godina zavetovanog rada krunisana je uspehom; kupljen je objekat za dom, i teren za vežbalište, dakle, prva etapa tog zamašnog rada je prebrođena.

Dopodne toga dana, nakon blagodenja i defileja vojske, održana je svečana sednica Sokolskog društva, na kojoj je izveden jedan deo programa, a popodne je održan javni čas, kada je ujedno na vlastitom vežbalištu prvi put najsvećenije uz intonaciju državne himne uzdignuta jugoslovenska zastava.

Naveće priređena je svečana bakljada vojske i Sokolstva na čelu sa vojnom i sokolskom muzikom uz oduševljene manifestacije Nj. Vel. Kralju Petru II.

U nedelju 26. septembra o. g. u sokolani II, u 17 časova, održana je komemorativna sednica blaženopočivšem bratu dr. Tomašu Masariku, Prezidentu Oslobođioču bratske i savezničke češkoslovačke Republike.

Pored članstva komemoraciji su prisustvovali i pretstavnici vojske, te kulturno prosvetnih društava i udruženja.

Komemorativno predavanje održao je brat dr. Dragutin Poljugar, zamenik starešine i član prosvetnog odbora.

Po završenom predavanju otsvirala je društvena fanfara Betovenov „Posmrtni marš.” — S. Đ. Č.

Sokolsko društvo Trogir priredilo je 9. oktobra o. g. svečanu komemoraciju u počast seni blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja.

Ovu žalosnu svečanost otvorio je prigodnim slovom starešina brat Gregorić i pozvao prisutne da odadu poštlu blaženopočivšem Velikom Kralju jednom minutom šutnje. Zatim je brat prosvetar održao dirljiv proslov, u kojem je u kratkim potezima opisao žrtve i nastojanja Velikog Kralja, koji je i sam svoj život dao za dobrobit milje nam Jugoslavije. Pozvao je prisutne da se i ovom prilikom ponovo zavetuju i da nikad ne zaborave sveti amanet, koji nam je u poslednjem času svog života ostavio Viteški Kralj — da čuvamo Jugoslaviju!

Komemoracija T. G. M. Masarika u Varaždinu. U nedelju 26. septembra o. g. održana je u Varaždinu komemoracija T. G. Masarika u vidu žalobnog sela. Sokolska dvorana za ovu prigodu bila je dekorisana prema načrtu brata inž. Petraka. U sredini bila je izložena velika slika T. G. Masarika, kraj koje su na visokim stupovima gorele žarulje, a počasnu stražu držali su Sokoli isukanim sabljama.

Komemoracija je započela Šopenovom „Žalobnom koračnicom”, koju je otvorio sokolski orkestar pod ravnjanjem maestra brata Vanjeka. Zatim je o Masariku kao čoveku i apostolu istine i pravde govorio brat prof. dr. Rozgaj, iznevši u zbitnim i snažnim rečima karakteristike velikog pokojnika. Nakon toga je brat Paris (iz Čakovca) savršeno deklamovao Šajkovićevu pesmu „Tomaš Masarik! Brat prof. Mimica održao je zatim u temperamentnom govoru vrlo interesantno predavanje o Masariku kao slovenskom političaru. Govornik je prikazao doba i okolinu, u kojoj se je Masarik morao boriti kao i njegove zasluge za Jugoslavene. Posle toga je sokolski pevački zbor uz pratnju fanfara otpjevao husitski korali „Kdož ste božji bojovnici?”. Zatim je društveni starešina brat prof. Deduš u odličnom govoru prikazao Masarika kao državnika, revolucionara i Sokola, spomenuvši jak uticaj Tirša i njegovih ideja na izgradnju Masarikove ličnosti i njegov rad.

Na ovom žalobnom selu pročitane su sažalnice Sokolske župe i društva Varaždin, upućene ČOS i Poslanstvu Češkoslovačke Republike. Ova veoma lepa i dostoјna komemoracija završena je sviranjem sveslovenske himne „Hej Sloveni.”

Ovoj žalobnoj svečanosti prisustvovao je lep broj naprednog građanstva, naročito iz obrtničkog staleža, a bila je zastupana i vojska, sve članstvo i braća iz Murskog Središta, koja su tog dana bila u Varaždinu na izletu. Komemoracija napravila je na sve vrlo snažan utisak. Tako je, pred gradskog veća, i Sokolstvo Varaždina i okoline odalo počast i poklonilo se besmrtnom duhu slovenskog velikana T. G. Masarika. — M. B.

Sokolsko društvo Sušak-Rijeka na dobrostan način i s najdubljim pippetom setilo se dne 9. o. m. trogodišnjice tragične smrti Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Toga dana društvo je održalo svečanu komemoraciju, kojoj je uz sve sokolsko članstvo prisustvovalo i rodoljubo građanstvo. Komemoraciju je otvorio župski prosvetar brat Bačić, koji je u svom govoru istakao veličinu Kralja Mučenika. Zatim je orkestar vojne muzike mesnog garnizona 2. peš. planinskog puka izveo jednu tužaljku, posle čega su svi prisutni sa dve minute čutanja odali poštlu Velikom Kralju. Nakon što je tada brat Bačić pozvao sve prisutne da se okupe u vernosti i odanosti oko prestolja našeg sokolskog Starešina, mladog Kralja Petra II, vojna glazba otsvirala je jugoslovensku himnu, čime je komemoracija bila zaključena.

Sokolsko društvo Trsat odalo je dužnu poštlu senima Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja u nedelju dne 10. o. m., u 11 sati pre podne u svojoj sokolani. Ovoj komemoraciji prisustvovao je i lep broj braće i sestara iz okolice. Župski prosvetar brat Josip Bačić održao je kraći prigodni govor, kojim je veličao uspomenu Kralja Mučenika te na koncu pozvao svu braću i sestre, da i u buduću ostanu neustrašivi borci za većne ideale Sokolstva i Jugoslovenstva, za koje je pao naš Veliki Heroj, blaženopočivši Viteški Kralj Aleksandar I Ujedinitelj.

Sokolsko društvo Blato održalo je dne 26. septembra komemorativno veče u počast uspomene na blaženopočivšeg Prelsedičnog Oslobođitelja Tome G. Masarika.

Komemoraciji su prisustvovali poređ Sokola i velikog broja meštana najuglednije ličnosti našega mesta a tako i seljaci, bez obzira na političku pri-padnost pojedinaca.

Tačno u zakazano vreme komemoracija je otvorena sviranjem državne himne, nakon koje je sestra Kolinc deklamovala pesmu „U spomen Tome G. Masariku” od Rikarda Katalinića. Zatim su se dvoranom razlegli tužni zvuci Betovenovog „Posmrtnog marša”, koji je izvela društvena glazba. Nakon toga je uteo reč brat dr. Franko Cetinić, koji je u najlepšem prikazu ocrtao veliku ličnost Masarikovu, kao čoveka, političara, državnika i kao Sokola. Svi prisutni saslušali su sa neobičnom pa-

žnjom razlaganje brata Cetinića i na kraju odali poštlu ovom velikom Slovenu i čoveku trokratnim poklikom „Slava”. Sledile su zatim još dve prigodne recitacije i na koncu češkoslovačka himna.

Za ovu prigodu, društvena dvorana bila je dekorisana crnim zastorima i cvećem, a pred slikom Masarika gorela su dva kandila.

Naše društvo, a putem njega i čitavo naše mesto, ovim je odalo dostoјnu poštlu ovom neumrlom velikanu i uzor Slavenu, čija će uspomena ostati trajna u srcima sviju nas.

Dana 30. septembra t. g. naše društvo, skupa sa svojim četama Smokvicom i Čarom, doživelo je još jedno vidno priznanje za svoj nesebični sokolski rad sa najvišeg mesta. Toga dana u prisustvu pretstavnika svih mesnih državnih vlasti, kao i pretstavnika svih kulturnih i nacionalnih udruženja u mestu, izvršena je svečana predaja nagrade od 2.500 din. našem Sokolskom društву i 2.500 din. našoj Sokolskoj četi Smokyica, kao i pohvalnica našoj Sokolskoj četi Čara. Nagrade su bile predane od strane g. Aničina, sreskog načelnika.

Sokoli našeg društva i naših četa svesni ovoga velikog priznanja sa najvišeg mesta radiće i dalje kao i do sada svim silama na svima poljima svog velikog sokolskog rada, osobito sada u vremenu Sokol. Petre petoljetke, da na taj način i vidno pokažu, da su odista vredni pažnje koja im je i ovom prilikom ukazana sa najvišeg mesta. —

Naše društvo je i ove godine na dan 9. oktobra dostoјno komemorisalo mučeniku smrt našeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja.

Po završenom pomenu u crkvi mesne škole održale su u prostorijama novog Sokolskog doma svoju komemorativnu svečanost, kojoj su prisustvovali i mnogi Sokoli.

Na večer istoga dana priredilo je Sokolsko društvo u svome domu svoju svečanu komemorativnu sednicu, kojoj su prisustvovali svi pretstavnici mesnih državnih vlasti, kao i raznih nacionalnih i kulturnih udruženja te mnogobrojno sokolsko članstvo.

Sokolana je bila za ovu priliku naročito ukrašena, a na visokom postolju stajala je u crnom floru uvita bista blaženopočivšeg Viteškog Kralja, okružena svežim cvećem i svećama.

Pošto je društvena glazba otsvirala državnu himnu, starešina brat M. Batistić otvorio je sa par prigodnih reči komemorativnu sednicu, pozavši na kraju sve prisutne da sa dva minuta šutnje odadu poštlu našem najvećem Kralju i Mučeniku.

Zatim su sledile dve deklamacije, na kojih je brat Kuzma Andrić održao komemorativno predavanje o Viteškom Kralju Aleksandru I, iznoseći život i rad Velikog Kralja.

Nakon predavanja, starešina društva brat M. Batistić recitovao je pesmu „Naš mrtvi Kralj” od Danka Andelinovića, a zatim je društvena muzika otišvala Betovenov „Posmrtni marš”.

Komemoracija je završena poklicima „Slava Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju!” — M. B.

Sokolsko društvo Sinj. Dne 23. septembra ove godine Sokolsko društvo Sinj dostoјno se je odužilo velikom pokojniku i bratu Sokolu Tomi G. Masariku, priredivši u Sokolani komemorativno veče. Dvorana je bila preplena braće i sestara te rodoljubnog građanstva.

Starešina brat Marković, koji je otvorio komemoraciju, rekao je u svom govoru između ostalog, da nije bilo ličnosti u čitavom Slovenstvu, koja bi mogla da računa sa jedinstvenim i nepodeljenim osećajima simpatija, poštovanja i ljubavi prema sebi, kao što je bio president T. Masarik. Njegov sjajan um, toplo slovensko srce, pravi čovečanski osećaji, nepatvoren demokratija i više svega ljubav prema istini i pravdi, sve to učinilo ga je tako bliskim i srodnim svakoj slovenskoj duši, da u Njemu s pravom svak gleda svoj uzor, a osobito braća Sokoli.

Iza govora recitovao je krasnu pesmu „In memoriam T. G. Masariku” od D. Andelinovića.

Brat Podrug, prosvetar, u iscrpnom govoru prikazao je jaku ličnost Masari-

kovu, da je na sakupljene ostavio duđojam.

Komemorativnoj sednici učestvovao je i vojni orkestar, koji je izveo sa preciznošću: Šopenov „Zalobni marš”, „Fantaziju” iz opere „Dalibor” od Smetane i na koncu češkoslovačku i jugoslovensku himnu.

Komemoracija je završena sa trokratnim „Slava” neumrlom Tomi Masariku.

Sokolsko društvo Teslić, na dan trogodišnjice smrti blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, održalo je na svečan način komemorativnu sednicu posvećenu uspomeni kralja Mučenika.

Svečanoj komemorativnoj sednici, koju je otvorio starešina društva brat dr. Petar Guteš u dvorani sokolane, prisustvovali su pored sokolskog društva, i pretstavnici pojedinih ustanova, te rođoljubivi građani iz Teslića.

Svečanoj komemorativnoj sednici, koju je otvorio starešina društva brat dr. Petar Guteš u dvorani sokolane, prisustvovali su pored sokolskog društva, i pretstavnici pojedinih ustanova, te rođoljubivi građani iz Teslića.

Posle otvaranja sednice, sokolsko članstvo otepevalo je državnu himnu, a zatim je izvršen pozdrav zastavi. Iza toga je brat Radovan Savić deklamovao prigodnu pesmu o Kralju Mučeniku. Zatim je starešina izneo u svom govoru život i rad Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, ističući Njegove očinske brige, koje je imao za svoj narod. Tokom govora brat starešina citirao je i tumačio reči, koje je blaženopočivši Kralj upućivao jugoslovenskom Sokolstvu.

Posle održanog govora o Kralju, sokolsko članstvo otepevalo je „Hej Sloveni” i time je ova žalobna svečanost bila završena.

Sokolsko društvo Kastav. Na dan trogodišnjice marselske tragedije, tragične smrti Kralja Mučenika Aleksandra I Ujedinitelja, društvo je prisustvovalo pomenu u crkvi Sv. Jelene a iza toga održalo je komemoraciju u Narodnom domu.

Sokolska radio-predavanja radio-stanica Beograd-Zagreb-Ljubljana

Sledeća sokolska radio-predavanja održavaju se:

dne 28. oktobra predaje brat prof. Josip Nikšić o temi: „Češkoslovački narodni praznik” (večernje);

dne 7. novembra predaje brat Albert Lovasić o temi: „Vaspitanje dece u Sokolstvu” (popodnevno);

dne 11. novembra predaje brat Janko Kavčić o temi: „Važnost tekem za telesni razvoj” (večernje);

dne 21. novembra predaje brat ing. Nikola Kadesnikov o temi: „Osobine organizacije ruskog Sokolstva” (popodnevno);

dne 25. novembra predaje brat Ferdo Majnik o temi: „Smučarstvo u Sokolstvu” (večernje);

dne 5. decembra predaje brat Radomir Gačić o temi: „Pozno detinjstvo i telesno obrazovanje” (popodnevno);

dne 9. decembra predaje sestra Eliza Skalar o temi: „Glavna načela ženske telovadbe (iz Zagreba, večernje);

dne 19. decembra predaje brat V. Tkačev o temi: „Metodika fizičkog i duhovnog vaspitanja ruskog Sokolstva” (popodnevno);

dne 23. decembra predaje brat M. Rajan Tratar o temi: „Sokolstvo in naša vojska (iz